

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Innspill

- Nasjonal strategi for sirkulær økonomi

Hydro vil med dette gi innspill til KLDs arbeid med en nasjonal strategi for sirkulær økonomi. Hydro har deltatt aktivt i Prosess21 i regi av Norsk Industri og var representert i ekspertgruppen for sirkulær økonomi. Vi har også gitt innspill til Deloitte's arbeid med kunnskapsgrunnlaget både gjennom direkte tilbakemeldinger og deltakelse i workshop. Sirkulær økonomi er sentralt for videre utvikling av Hydro som konsern, og vi ønsker derfor i tillegg til de innspill som allerede er gitt i samarbeid med andre instanser komme med noen direkte anbefalinger til videre arbeid med den nasjonale strategien.

Hydro er positiv til EU-kommisjonens handlingsplan for sirkulær økonomi og ønsket om å flytte etterspørselen mot produkter med lavt karbon fotavtrykk, sirkulære løsninger og en ansvarlig verdikjede. I den oppsummerende rapporten fra Deloitte vises det til en rekke barrierer som hindrer overgangen til en sirkulær økonomi. Vi støtter disse vurderingene og vil spesielt løfte frem noen som ekstra viktige:

1. Felles regelverk for å vurdere sirkularitet og miljøpåvirkning

Det er behov for å etablere et felles regelverk basert på livsløpsanalyser for å sikre en lik vurdering av sirkularitet og karbonavtrykk av materialer og produkter. PEF-metodikken er et godt utgangspunkt, men det er behov for videre utvikling av metodikken for at det skal være et tilstrekkelig verktøy for å gi harmonisert informasjon.

Et viktig hensyn å ta når man skal definere bærekraftige produkter er å vurdere produkter i et livsløpsperspektiv. Dette er spesielt viktig for aluminium, hvor det er lang levetid for aluminiumsprodukter (i gjennomsnitt 50 år i konstruksjon og 15 år i transport). Mengden aluminium som ender sin levetid og er tilgjengelig som

innsatsfaktor for å produsere sekundære råvarer er derfor begrenset. I dag representerer sekundær aluminium ca. 20% av aluminiums forsyningen i Europa og det meste av materialet som noensinne er produsert er fortsatt i bruk (mer enn 75%), ref. European Aluminium.

Etterspørselen etter aluminium er forventet å økt med ca. 40% frem til 2050, og med denne lange levetiden for de fleste produkter laget av aluminium vil det fortsatt være behov for produksjon av primær råvare i overskuelig fremtid. Siden det er betydelige forskjeller i karbonavtrykket fra primæraluminium, er det viktig å etablere klare definisjoner på hva som er primæraluminium med lite karbon og hvordan man vurderer miljøpåvirkningen.

Metaller og glass er permanente materialer som har den egenskapen at de beholder sine egenskaper og kvalitet etter gjentatte resirkuleringer. Slike egenskaper bør krediteres i en metodikk for å vurdere sirkularitet og miljøpåvirkning. Dette er spesielt relevant for bruksområder med kort levetid som f.eks. emballasje.

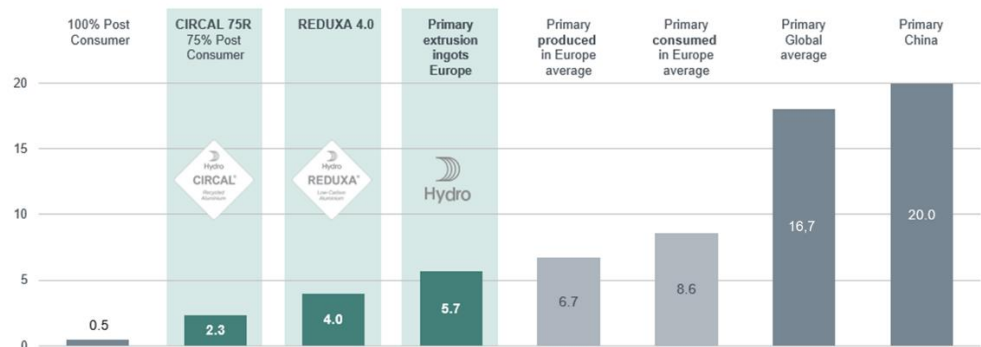
2. Øke etterspørselen etter sekundære og sirkulære materialer

Det er behov for å iverksette effektive tiltak for å øke etterspørselen etter produkter med lavt karbon fotavtrykk og sirkulære egenskaper, for eksempel gjennom strengere og obligatoriske krav for offentlige anskaffelser. Kravene bør baseres på anerkjente internasjonale standarder og merkeordninger.

EUs handlingsplan for sirkulær økonomi understreker med rette viktigheten av å utvikle en bærekraftig produktpolitikk basert på livssyklusen til produkter og materialer. Det er sentralt at ikke bare karbonavtrykket inkluderes i vurderingene, men en matrise av miljømessige og sosiale påvirkninger. Resultatene fra livsløpsvurderingene må kunne kommuniseres til forbrukere på en enkel og forståelig måte gjennom bruk av anerkjente sertifiserings- og merkeordninger. En slik tilnærming vil være avgjørende for å gi forbrukerne pålitelig informasjon om produkters påvirkning på mennesker og miljø.

Et annet viktig tiltak vil være å stille obligatoriske minimumskrav til bærekraftighet i offentlige anskaffelser. Minimum resirkulert innhold er ikke nødvendigvis en drivende faktor for mer sirkulære produkter og bør ikke brukes som et frittstående kriterium for å måle materialer eller produkters miljøpåvirkning. Resirkulert innhold må vurderes i sammenheng med andre kriterier som karbonavtrykk og øvrig miljøpåvirkning sett i et livssyklusperspektiv.

Det må også være ulike kriterier for råvarer som kommer rett fra en produksjonsprosess (pre-consumer) og råvarer fra produkter som har hatt en bruksfase (post-consumer). Avkapp og overskuddsmaterialer fra en produksjon bør så langt det er mulig unngås, og kan ikke sidestilles med resirkulering av materialer som allerede har hatt en brukssyklus. For aluminium er det stor forskjell i karbonavtrykket for post-consumer skrap på 0,5 kg CO₂/kg aluminium og prosess skrap (pre-consumer) hvor man må legge til grunn belastningen fra primær produksjonen som kan variere fra 4 kg CO₂/kg aluminium til mer enn 20 kg CO₂/kg aluminium – se illustrasjon på neste side.

Illustrasjon: Utslipp av kg CO₂/kg aluminium produsert fra ulike kilder.

3. Finansiering av forskning og utvikling for økt sirkularitet

Det er behov for finansiering og insentiver for utvikling av løsninger som bidrar til økt sirkularitet. Det er behov både innen design av produkter og innen sorterings- og resirkuleringsteknologi. Det er også behov for en mer harmonisert infrastruktur for innsamlings- og sorteringsystemer på tvers av land.

Det er allerede vel etablerte løsninger for resirkulering av mange materialer, men for å øke kapasiteten ytterligere og sikre utnyttelse av de materialene og kvalitetene som ikke blir resirkulert i dag er det behov for utvikling av ny teknologi for sortering og resirkulering. Det er også materialer som ikke blir materialgjenvunnet i dag på grunn av manglende infrastruktur for innsamling. Vi mener det er behov for å øke støtten til FoU innen sorteringsteknologier og bedre innsamlingssystemer. Det er også behov for økt kunnskap og forståelse for hvordan produkter bør designes for å sikre at materialene kan beholdes i kretsløpet etter endt bruk. Det er behov for økt kunnskap om materialers egenskaper og egnethet for å inngå i sirkulære prosesser.

For å etablere et velfungerende marked for sekundære råvarer i Europa, må det gis tydelige definisjoner av hva det er og hvordan det skal håndteres. Sekundære materialer blir i dag ofte klassifisert som avfall i begynnelsen av resirkuleringsprosessen. For å sikre økt tilgang på sekundære råvarer må det gjøres enklere å håndtere materialer som har endt sin syklus og sikre at det ivaretas som et produkt og ikke som avfall. Det bør vurderes å utvide definisjonene for hva som er grønnlistet avfall og hva som er brukte produkter i grensekryssforordningen (Waste Shipment Regulations). Hvis et produkt eller materiale skal materialgjenvinnes og ikke utgjør noen risiko for miljøet, bør det bli enklere å sikre at det kan gjennomføres på tvers av landegrensler.

Vi vil til slutt anbefale at avskrivningssatsene for investeringer i ny teknologi for reduserte utslipp og sirkulære løsninger økes. Det er viktig at det gjøres tilgjengelig finansiering som sikrer utvikling av nye teknologi, testing og implementering, samt oppskalering og kommersialisering.

Hilsen,

for Norsk Hydro ASA

Bjørn Kjetil Mauritzen

Bjørn Kjetil Mauritzen
Head of Sustainability